

УДК 378.147:373.011.3-051:78(510)

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.285606>

Вей Чжан, аспірант кафедри освітології та інноваційної педагогіки
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

ЗАСТОСУВАННЯ ПРОГРЕСИВНИХ ІДЕЙ КИТАЙСЬКОГО ДОСВІДУ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВОКАЛІСТІВ В УКРАЇНСЬКОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

Наше дослідження спрямоване на визначення інноваційних підходів, які можуть сприяти поліпшенню процесу підготовки вокалістів в українській освітній системі через призму китайського досвіду. Дослідження зосереджується на визначенні кола таких китайських ідей, як: застосування сучасних технологій, використання зворотного зв'язку, інтердисциплінарні підходи, психологічна підтримка, а також розвитку мистецтва викладання. Загалом, запровадження прогресивних ідей китайського досвіду у формуванні професійної компетентності вокалістів може значно поліпшити процес підготовки в українському освітньому просторі, сприяючи розвитку талановитих та успішних вокалістів.

Ключові слова: компетентність; професійна компетентність; вокалісти; студенти; заклади вищої освіти; КНР.
Літ. 21.

Wei Zhang, Postgraduate Student of the Education and Innovative Pedagogy Department,
Kharkiv Hryhoriy Skovoroda National Pedagogical University

APPLICATION OF PROGRESSIVE IDEAS OF THE CHINESE EXPERIENCE OF FORMING PROFESSIONAL COMPETENCE OF VOCALISTS IN THE UKRAINIAN EDUCATIONAL SPACE

Our research is aimed at identifying innovative approaches that can help improve the process of training vocalists in the Ukrainian educational system through the lens of the Chinese experience. An analysis of previous studies was carried out and the relevance of this topic for both educational systems was determined. In particular, it is determined that the research focuses on the application of modern technologies, the use of feedback, interdisciplinary approaches, psychological support and training, as well as the development of the art of teaching. The use of virtual reality, voice analysis software and other tools allows for individualized learning and improving students' vocal skills. Feedback helps students get an objective assessment of their abilities and adjust their training. The combination of vocal training with other arts contributes to the development of students' creativity. The study highlights the importance of psychological support and training for the emotional well-being of vocalists. The development of the art of teaching is a key factor in improving the quality of education and developing professional skills among students. In general, the introduction of progressive ideas of the Chinese experience in the formation of the professional competence of vocalists can significantly improve the training process in the Ukrainian educational space, contributing to the development of talented and successful vocalists. The study highlights the importance of fostering collaboration between Ukrainian and Chinese academics, teachers and professionals in the field of music education. The exchange of experience and knowledge can contribute to the improvement of the methodology of training and training of future vocalists.

Keywords: competence; professional competence; vocalists; students; institutions of higher education; China.

Постановка проблеми. Актуальність формування професійної компетентності стала надзвичайно важливою у сучасному світі, де глобалізація [4], технологічні зміни та швидкий розвиток ринку праці поставили перед нашим суспільством нові виклики і завдання [10; 15]. У змінюваному економічному ландшафті, де постійно змінюються ринкові потреби, з'являються нові професії, успішне функціонування і конкурентоспроможність індивіда, організації чи країни загалом визначаються рівнем професійної компетентності як їм притаманна. Зрозуміло, що вміння адаптуватися до нових вимог ринку, оперативно засвоювати нові знання та навички, розвивати креативність та інноваційний підхід є критичними факторами для досягнення успіху в будь-якій сфері діяльності. Частото професійні здібності та навички перетворюються

на перевагу, яка робить різницю між справжніми лідерами і середніми фахівцями [8].

У цьому контексті формування професійної компетентності виявляється особливо актуальною темою для дослідження, адже саме здатність ефективно адаптуватися до змін, постійно вдосконалювати свої знання та вміння, здобувати нові навички, стає запорукою професійного зростання і досягнення поставлених цілей [18]. Поряд зі змінами в економічному середовищі, швидкий технологічний прогрес також вносить суттєві зміни в ландшафт професійного розвитку. Завдяки широкому впровадженню інформаційних технологій [1; 5], Інтернету і автоматизації, ринок праці стає все більш глобальним та конкурентним. Це означає, що споживачі, клієнти та роботодавці стають вимогливішими і сподіваються бачити у фахівців широкий спектр вмінь, які можуть

негайно використовуватися для виконання різноманітних завдань [3].

Оскільки сучасні професії стають усе більш спеціалізованими та складними, професійна компетентність перетворюється на необхідну умову для виконання професійних обов'язків на високому рівні. Компанії і організації, зокрема освітні й культурні, активно шукають талановитих фахівців, які мають здатність швидко навчатися, адаптуватися та працювати в команді. Професійні компетентності стають такими ж важливими, як і академічні досягнення, оскільки вони визначають, наскільки успішно можна буде впоратися з реальними викликами у робочому середовищі.

Тема формування професійної компетентності є досить широкою, тому потрібно звузити її дослідження до конкретної професії, де можна простежити деталі цього процесу. У статті пропонується звернути увагу на формування професійної компетентності у майбутніх вокалістів в освітньому просторі закладів вищої освіти КНР і його використання для освітньої системи України.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Спектр формування професійної компетентності та її проявів у вокально-педагогічній освіті – дуже великий і в умовах сучасності ця тема є досить актуальною, а отже, має широке поле досліджень, що розкривають різні аспекти цього процесу. Наприклад, у статті “Vocal education in the context of intercultural communication: Experience of teaching chinese students” [13] вокальна освіта розглядається в ракурсі міжкультурної комунікації та в ній представлено досвід навчання китайських здобувачів у закладах вищої освіти України. Результатом дослідження є ідея створення свого роду поліестетичного синтезу, де буде здійснено специфічне об'єднання вокальної діяльності в різних культурах. Одним із прикладів цього є проект, який міститиме в одному виконанні як елементи європейської вокальної техніки, так і китайську співочу традицію. У статті доводиться, що процеси інтернаціоналізації у вищій мистецькій освіті створюють контекст міжкультурної комунікації у процесі вокальної підготовки китайських студентів.

Не можна уявити формування професійної компетентності вокаліста без значних методичних здобутків у методиках формування художньо-педагогічної майстерності цих фахівців. Це питання досліджувалось у працях Т. Rui [14], де було визначено низку загальнонаукових та методичних підходів до формування художньо-педагогічної майстерності майбутніх викладачів вокалу, серед яких аксіологічний, компетентнісний і акмеологічний визначено домінуючими. Такий підхід допоміг конкретизувати методичні принципи цього процесу. Автор відніс до найбільш значних з них: принцип методичної компетентності, за яким формується спроможність майбутнього викладача вокалу методично забезпечу-

вати освітній процес; принцип цілісного впливу на мотиваційну, афективну, когнітивну та нейрофізіологічну сфери особистості здобувача; принцип естетизації освітнього процесу, що дає змогу формувати художньо-почуттєву сферу особистості та її естетичні ідеали. Окремі питання методики вокальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва засобами технології персоніфікації вивчалися у працях С. Luo [11].

Діяльність вокально-педагогічних працівників не можна уявити без формування вокально-виконавчої культури. Робота J. Wang [17] (2013) містить цінні думки щодо формування вокально-виконавчої культури майбутніх учителів музики у процесі фахової підготовки. У роботі визначено теоретико-методологічне підґрунтя процесу формування означеного феномену, зміст, специфіку, функції, методи, принципи, педагогічні підходи й авторське тлумачення поняття “вокально-виконавча культура майбутнього вчителя музики”, що зумовило виокремлення структурних компонентів (мотиваційно-регулятивного, когнітивно-комунікативного, творчо-діяльницького) та педагогічних умов. J. Wang [17] було обґрунтовано критерії, показники, рівні сформованості вокально-виконавчої культури майбутніх учителів музики. Мультикультурний аспект підготовки майбутніх вчителів у КНР і Україні було розглянуто у роботі Y. Wufang [19]. Формування вокально-виконавчої майстерності китайських студентів в умовах інтернаціоналізації освітнього простору розглядалося у працях С. Huang [9]. Вокальна підготовка – це складний процес, який потребує впровадження найсучасніших цифрових та інноваційних технологій. Ці аспекти підготовки майбутніх вокалістів на засадах формування професіоналізму розглядаються у роботі J. Zhu [21].

Досвід китайської освітньої системи є дуже великим та значним, проте у цій системі, як і у будь-якій іншій, є свої проблеми, які потребують розв'язання [2]. У роботі I. Chystiakova та L. Zhang [6] зазначені деякі варіанти удосконалення процесу підготовки майбутніх вокалістів у системі освіти КНР. До них віднесено такі: оптимізація управління професійною вокальною освітою; створення національної моделі професійної вокальної освіти; оптимальне співвідношення якості та кількості у процесі професійної підготовки вокалістів; підготовка висококваліфікованих педагогічних кадрів для музичних закладів вищої освіти; модернізація змісту освіти в процесі професійної підготовки фахівців вокального мистецтва у системі вищої музичної освіти; активізація розробки та впровадження методик навчання вокалістів, які відповідали б новим теоретико-методичним засадам професійної підготовки вокалістів; розробка нових робочих механізмів працевлаштування випускників; обмеження комерціалізації освіти; розробка нової освітньої моделі, що враховує світо-

вий досвід вокальної підготовки; систематично підвищувати рівень педагогічних, наукових і виконавських кадрів.

Мета статті: визначення можливостей застосування прогресивних ідей китайського досвіду формування професійної компетентності вокалістів в українському освітньому просторі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Музика відіграє важливу роль у сучасній освіті та вокальній підготовці студентів. При вивченні музики, студенти не тільки знайомляться з художнім виразом, але й розвивають свою творчість, емоційний інтелект та соціальні навички. Вокальна підготовка дозволяє розвивати учнівський голос як інструмент самовираження, поглиблює вміння комунікувати, зміцнює впевненість у собі. Крім того, музична освіта допомагає збагатити культурний досвід та зрозуміти цінність мистецтва в нашому житті. Музика має потужний вплив на емоційний стан студентів, допомагаючи відпочити, зняти стрес та поліпшити настрій. Вона є засобом самовираження, дозволяючи студентам виразити свої почуття, думки та переживання через мелодії і слова.

S. Malloch та C. Trevarthen [12] підкреслюють важливість музики в міжлюдському спілкуванні та значний вплив звукової культури на окремих людей і соціальні групи. Вважається, що ця сфера мистецтва була присутня в житті людей протягом століть – на роботі, під час ігор і відпочинку, а також на церемоніях. Як стверджує A. Waluga [16], спів є конститутивним елементом людської діяльності, потребою самореалізації, можливістю емоційно реалізуватися і самовираження як у найпримітивніших проявах, так і в художній формі. Спів пісень, запевняє S. Erdely [7], задовольняє як музичні, так і психологічні потреби. Пісня в цьому процесі використовується для самоідентифікації, символізує зв'язки з громадою та культурою.

За словами Н. Nikolai, M. Kisiel та Y. Peng [13] розбіжності у поглядах науковців щодо вокальної підготовки та освіти можна пояснити вибором авторами певного ракурсу розгляду цих проблем. Більшість із них наголошують на важливості таких результатів вокального навчання, як оволодіння художньо-образною сферою вокальних творів або як сформоване вміння створювати художній образ за допомогою різних засобів виразності (музичних, вокальних і словесних окремо чи в сукупності) та здатність до емоційно-образного розкриття музичного змісту вокального твору.

Розглянемо більш детально питання, пов'язані з формуванням професійної компетентності вокалістів у КНР [20] і чому розвиток саме цієї компетентності є важливим у контексті досліджуваної проблеми:

Якість виконання (професійна компетентність включає знання, техніку і майстерність, які допомагають підвищити якість виконання. Навички кон-

тролю дихання, підтримання голосу, артикуляції та інші важливі аспекти вокальної майстерності дозволяють вокалістам виражати себе більш точно та емоційно, піднімаючи своє виконання на новий рівень);

Розвиток унікального стилю (професійна компетентність допомагає вокалістам розвивати свій унікальний стиль і голосову ідентичність. Розуміння різних стилів музики, майстерність у роботі з імпровізацією і експериментами з вокальними техніками допомагає створити власний неповторний звук, який виокремить вокаліста серед інших);

Професійний розвиток (опанування професійних навичок таких, як підготовка до виступів, ефективна робота зі звукорежисерами та продюсерами, здатність впоратися зі сценічною тривогою і творчим стресом, допомагає вокалістам стати професіоналами у своїй галузі);

Кар'єрні можливості (здатність демонструвати високий рівень професійної компетентності привертає увагу потенційних роботодавців, агентів і продюсерів. Успішні вокалісти отримують більше можливостей для виступів, записів, участі у проєктах і співпраці з відомими артистами);

Самореалізація (здатність професійно розвиватися допомагає вокалістам досягати творчих цілей і бачити свій прогрес та зростання у сфері, яка їм дійсно до душі. Це може стимулювати їх на нові досягнення і сприяти постійному самовдосконаленню).

Проте, з точки зору загальних тенденцій, Китай має розгалужену і динамічну музичну та вокальну індустрію, де вивчення і розвиток професійної компетентності майбутніх вокалістів є актуальним завданням на усіх етапах підготовки майбутніх фахівців [14; 17; 20].

Ознайомившись з аспектами важливості формування професійної компетентності майбутніх вокалістів у КНР, можна перейти до тих прогресивних ідей, які можуть бути використані у системі освіти України, що спрямована на підготовку високоякісних фахівців своєї справи:

- *інтердисциплінарні підходи* (китайські вчені можуть пропонувати інтердисциплінарні підходи до навчання та розвитку професійної компетентності вокалістів. Наприклад, поєднання вокальних занять з ритмічно-музичними інструментами, танцю або драматичним мистецтвом може сприяти розширенню художніх можливостей та забезпечити більш глибоке сприйняття музики);

- *зосередження на індивідуальних потребах* (оскільки кожен вокаліст має унікальні вокальні здібності та виклики, китайські вчені можуть розвивати програми, які враховують індивідуальні потреби студентів. Застосування індивідуального підходу до навчання може допомогти максимально розкрити потенціал кожного вокаліста та сприяти більшій ефективності навчання);

- *співпраця з професіоналами* (китайські вчені можуть сприяти більшій співпраці між закладами вищої освіти та професійними музикантами, вокалістами і продюсерами. Залучення досвідчених професіоналів як наставників та викладачів може допомогти студентам отримати цінні поради, практичні знання і реальний досвід, що є незамінним для формування професійної компетентності);

- *використання зворотного зв'язку* (китайські педагоги активно використовують зворотний зв'язок для оцінки та підвищення професійної компетентності майбутніх вокалістів. Запровадження систем оцінки та регулярні виступи перед експертами можуть допомогти ідентифікувати сильні сторони та слабкі місця, що дозволить зосередитися на розвитку саме тих аспектів, які потребують удосконалення).

Варто виокремити додаткові можливості, якими можуть скористуватися українські науковці та педагоги при формуванні професійної компетентності вокалістів у освітньому просторі закладів вищої освіти: застосування сучасних технологій (враховуючи велику роль технологій у сучасному світі, китайські вчені пропонують використовувати сучасні технології, такі як віртуальна реальність, розширена реальність. Наприклад, у нагоді може стати розробка програм для тренування голосу, які будуть використовувати віртуальну реальність або розширену реальність, де вокаліст може візуалізувати та коригувати свої рухи, дихання і артикуляцію. Технології інтерактивного тренування можуть сприяти швидкому засвоєнню нових вокальних технік та поліпшенню контролю над голосом); адаптація до сучасних музичних стилів (розвиток музичних тенденцій і смаків у сучасному світі вимагає від вокалістів адаптуватися до нових стилів і жанрів. Китайські дослідники та педагоги пропонують звертати увагу на різноманітні методики для вивчення різних музичних стилів, що допоможе вокалістам розширити свій арсенал вокальних можливостей; психологічна підтримка і тренування (розвиток професійної компетентності у вокалістів не обмежується лише технічними аспектами. Китайські педагоги пропонують розробляти психологічні програми підтримки і тренування, які допомагатимуть вокалістам управляти стресом, підвищувати самодисципліну, стимулювати творчий потенціал. Психологічна підготовка може збільшити самодовіря та позитивне сприйняття власного голосу, що має суттєвий вплив на емоційність і виконавську якість); адаптація до сучасних музичних стилів (українські педагоги можуть досліджувати та впроваджувати нові підходи до викладання та вивчення різних музичних стилів, які були популярні в останні роки. Розуміння і впровадження елементів популярних жанрів, таких як поп-музика, рок, R&B та інші, може допомогти вокалістам бути більш універсальними і залучати більше слухачів); розвиток мистецтва викладання (важли-

вим аспектом розвитку професійної компетентності вокалістів є якісне викладання. Нові методики навчання та тренування, які враховують індивідуальні особливості студентів – це запорука продовження традицій, гарний фундамент для залучення нових абітурієнтів до вивчення вокалу через вміння навчити та роз'яснити важливість цього жанру мистецтва. До нових методик можна віднести: індивідуальні плани навчання, аудіо- та відеозаписи для самостійного вивчення, а також зворотний зв'язок, що можуть сприяти більш ефективному навчанню та розвитку вокальних здібностей).

Китайські вчені мають значний потенціал удосконалення процесу навчання та виховання майбутніх вокалістів, розробляючи нові підходи, методики і технології. Результатом таких досліджень може стати зростання професійної компетентності вокалістів, їхньої успішності та значного підвищення рівня виконавської майстерності. Ці прогресивні ідеї відображають потенціал китайських вчених в удосконаленні процесу формування професійної компетентності майбутніх вокалістів. Вони спрямовані на розширення можливостей навчання, підвищення ефективності та індивідуалізацію підходів для кожного студента, що може допомогти підготувати вокалістів, які відповідають сучасним вимогам музичної індустрії та зможуть здійснити успішну кар'єру в музичній сфері.

Висновки. Таким чином, можна сказати, що дослідження уможливило виявити інноваційні підходи, які можуть значно поліпшити процес підготовки вокалістів в українській освітній системі. Використання сучасних технологій уможливило використання інтерактивних та візуалізованих методів навчання, що сприяють більшому залученню студентів і поліпшенню їхньої вокальної майстерності. Застосування віртуальної реальності, програмного забезпечення для аналізу голосу та інших інструментів створює нові можливості для індивідуалізації підходів до навчання. Використання зворотного зв'язку є однією з ключових складових успішного розвитку професійної компетентності вокалістів, адже дає змогу студентам отримувати об'єктивну оцінку своїх здібностей, виявляти міцні та слабкі сторони, а також вносити корективи до своєї підготовки. Інтердисциплінарні підходи розширюють горизонти студентів і допомагають розвивати їх творчий потенціал. Поєднання вокальної підготовки з іншими мистецтвами, такими як танець, музичні інструменти або драматичне мистецтво, сприяє розвитку гармонійних і багатогранних артистів. Психологічна підтримка та тренування допомагають студентам знаходити внутрішню гармонію і позитивний настрій, що є важливим для вдалих виступів та розвитку як професіоналів. Розвиток мистецтва викладання – важливий аспект формування професійної компетентності вокалістів. Систематичні і креативні методики,

ЗАСТОСУВАННЯ ПРОГРЕСИВНИХ ІДЕЙ КИТАЙСЬКОГО ДОСВІДУ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВОКАЛІСТІВ В УКРАЇНСЬКОМУ ОСВІТЬОМУ ПРОСТОРИ

які розробляються викладачами, дозволяють ефективніше передавати знання та навички студентам, створюючи стимулюючу та сприятливу навчальну атмосферу.

Загалом, дослідження показало, що застосування прогресивних ідей китайського досвіду формування професійної компетентності вокалістів може бути дуже перспективним для українського освітнього простору. Ці ідеї включають у себе використання сучасних технологій, зворотний зв'язок, інтердисциплінарні підходи, психологічну підтримку та тренування, а також розвиток мистецтва викладання. Їх імплементація може сприяти підвищенню якості вокальної підготовки студентів, формуванню їхніх професійних навичок та розкриттю творчого потенціалу.

Перспективи подальших розвідок. У подальших дослідженнях планується розкрити структурні елементи та дескриптори професійної компетентності майбутніх вокалістів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Доброскок І., Наливайко О., Рибалко Л., Жерновникова О. Впровадження цифрових ресурсів у процес підготовки музикантів-педагогів у навчальних закладах КНР. *Професійна освіта: методологія, теорія та технології*. 2020. Вип. 12. С. 66–89. DOI: <https://doi.org/10.31470/2415-3729-2020-12-66-89>
2. Завгородня Т., Стражнікова І. Українські педагоги про проблеми виховання і навчання в Китаї. *Молодь і ринок*. 2019. № 12 (179). С. 29–34.
3. Заграй Л.Д. Емоційний інтелект як складник професійної компетентності менеджера. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія*. 2021. № 6. С. 47–54.
4. Наливайко О. Глобалізація чи деглобалізація освіти? Уроки часів COVID. *Наукові записки кафедри педагогіки*. 2022. № 50. С. 88–94. DOI: <https://doi.org/10.26565/2074-8167-2022-50-08>
5. Полухтович Т. Роль ІКТ у формуванні професійної компетентності учасників освітнього процесу. *Нові технології навчання*. 2020. № 94. С. 265–269.
6. Chyatiakova I., Zhang L. Ways of Vocalists' Professional Training Improvement in the System of Higher Music Education of China. *Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies*. 2020. № 10 (104). P. 31–40. DOI: <https://doi.org/10.24139/2312-5993/2020.10/031-040>.
7. Erdely S. Ethnic music in the United States: An overview. *Yearbook of the International Folk Music Council*. 1979. 11. P. 114–137. Cambridge University Press. DOI: <https://doi.org/10.2307/767568>
8. Harsch K. & Festing M. Dynamic talent management capabilities and organizational agility – A qualitative exploration. *Human Resource Management*. 2020. 59 (1). pp. 43–61.
9. Huang C. Methodological foundations of future musical art teachers' vocal-choral training at pedagogical universities. 2021. *Doctor's thesis*. URL: https://sspu.edu.ua/images/2021/docs/dis/dis_e0cec.pdf
10. Kartini D., Kristiawan M., Fitria H., Negeri S. & Sugihan M. The influence of principal's leadership, academic supervision, and professional competence toward teachers'

performance. *International Journal of Progressive Sciences and Technologies (IJPSAT)*. 2020. 20 (1). P. 156–164.

11. Luo C. Methods of the future musical art teachers' vocal training by means of personification technology. 2018. *Candidate's thesis*. URL: <http://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/5473>

12. Malloch S., Trevarthen C. (Eds.). *Communicative musicality: Exploring the basis of human companionship*. Oxford University Press. 2009. pp. 243–267.

13. Nikolai H., Kisiel M. & Peng Y. Vocal education in the context of intercultural communication: Experience of teaching chinese students. *International Journal of Chinese Education*. 2023. 12 (1). DOI: <https://doi.org/10.1177/2212585X231169741>

14. Rui T. Methodology of forming artistic-pedagogical proficiency of future voice teachers. 2022. *Candidate's thesis*. URL: <https://pdpu.edu.ua/doc/vr/2021/taojui/anut.pdf>

15. Van der Vleuten C.P.M., Schuwirth L.W.T., Scheele F., Driessen E.W. & Hodges B. The assessment of professional competence: building blocks for theory development. *Best practice & research Clinical obstetrics & gynaecology*. 2010. 24 (6). pp. 703–719.

16. Waluga A. Śpiew w perspektywie edukacji muzycznej. *Koncepcje, badania, programy*. The Karol Szymanowski Academy of Music in Katowice. 2012.

17. Wang J. Formation of vocal-performing culture of future music teachers in the process of professional training. 2013. *Candidate's thesis*. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/publ/REF-0000484071>

18. Werdhiastutie A., Suhariadi F. & Partiw S.G. Achievement motivation as antecedents of quality improvement of organizational human resources. *Budapest International Research and Critics Institute-Journal (BIRCI-Journal)*. 2020. 3. pp. 747–752.

19. Wufang Y. Methods of preparing future music teachers of Ukraine and China to work in multicultural environment. 2012. *Candidate's thesis*. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua:8080/bitstream/handle/123456789/33714/100153212.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

20. Yu H., Koehn N. Internationalisation For Mobility And Home (IFMH) as a conceptual basis for reforming music education of Chinese students in Ukrainian pedagogical universities. *Ad Alta: Journal of Interdisciplinary Research*. 2021. 11 (2). pp. 127–131.

21. Zhu J. Formation of artistic-cognitive competence of future voice instructors using innovative technologies. 2021. *Candidate's thesis*. URL: <https://pdpu.edu.ua/doc/vr/2021/chzhu/anut.pdf>

REFERENCES

1. Dobroskok, I., Nalyvaiko, O., Rybalko, L., Zernovnykova, O. (2020). Vprovadzhenia tsyfrovyykh resursiv u protses pidhotovky muzykantiv-pedahohiv u navchalnykh zakladakh KNR. *Profesiina osvita: metodolohiia, teoriia ta tekhnolohii* [Implementation of digital resources in the process of training musician-pedagogues in educational institutions of the People's Republic of China]. *Professional education: methodology, theory and technologies*, Issue 12, pp. 66–89. DOI: <https://doi.org/10.31470/2415-3729-2020-12-66-89> [in Ukrainian].
2. Zavorodnya, T. & Strazhnikova, I. (2019). Ukrayinski pedahohy pro problemy vykhovannya i navchannya v Kytayi [Ukrainian educators on the problems of education and training in China]. *Youth and market*, No. 12 (179), pp. 29–34. [in Ukrainian].

3. Zagray, L.D. (2021). Emotsiynny intelekt yak skladnyk profesiynoyi kompetentnosti menedzhera [Emotional intelligence as a component of a manager's professional competence]. *Academic notes of V.I. Vernadskyi TNU. Series: Psychology*, No. 6, pp. 47–54. [in Ukrainian].
4. Nalyvaiko, O. (2022). Hlobalizatsiya chy dehlobalizatsiya osvity? Uroky chasiv COVID [Globalization or deglobalization of education? Lessons of the COVID times]. *Scientific Notes of the Pedagogical Department*, No. 50, pp. 88–94. DOI: <https://doi.org/10.26565/2074-8167-2022-50-08> [in Ukrainian].
5. Polukhtovych, T. (2020). Rol IKT U formuvanni profesiynoyi kompetentnosti uchasykiv osvitnoho protsesu [The role of ICT in the formation of professional competence of participants in the educational process]. *New learning technologies*, No. 94, pp. 265–269. [in Ukrainian].
6. Chytsiakova, I. & Zhang, L. (2020). Ways of Vocalists' Professional Training Improvement in the System of Higher Music Education of China. *Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies*, No. 10 (104). pp. 31–40. DOI: [10.24139/2312-5993/2020.10/031-040](https://doi.org/10.24139/2312-5993/2020.10/031-040). [in English].
7. Erdely, S. (1979). Ethnic music in the United States: An overview. *Yearbook of the International Folk Music Council*, 11, pp. 114–137. Cambridge University Press. DOI: <https://doi.org/10.2307/767568>. [in English].
8. Harsch, K. & Festing, M. (2020). Dynamic talent management capabilities and organizational agility – A qualitative exploration. *Human Resource Management*, 59 (1), pp. 43–61. [in English].
9. Huang, C. (2021). Methodological foundations of future musical art teachers' vocal-choral training at pedagogical universities. *Doctor's thesis*. Available at: https://sspu.edu.ua/images/2021/docs/dis/dis_e0cec.pdf [in English].
10. Kartini, D., Kristiawan, M., Fitria, H., Negeri, S. & Sugihan, M. (2020). The influence of principal's leadership, academic supervision, and professional competence toward teachers' performance. *International Journal of Progressive Sciences and Technologies (IJPSAT)*, 20 (1), pp. 156–164. [in English].
11. Luo, C. (2018). Methods of the future musical art teachers' vocal training by means of personification technology. *Candidate's thesis*. Available at: <http://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/5473> [in English].
12. Malloch, S. & Trevarthen, C. (Eds.). (2009). Communicative musicality: Exploring the basis of human companionship (pp. 243–267). Oxford University Press. [in English].
13. Nikolai, H., Kisiel, M. & Peng, Y. (2023). Vocal education in the context of intercultural communication: Experience of teaching chinese students. *International Journal of Chinese Education*, 12 (1). DOI: <https://doi.org/10.1177/2212585X231169741> [in English].
14. Rui, T. (2022). Methodology of forming artistic-pedagogical proficiency of future voice teachers. *Candidate's thesis*. Available at: <https://pdp.edu.ua/doc/vr/2021/taojui/anot.pdf> [in English].
15. Van der Vleuten, C.P.M., Schuwirth, L.W.T., Scheele, F., Driessen, E.W. & Hodges, B. (2010). The assessment of professional competence: building blocks for theory development. *Best practice & research Clinical obstetrics & gynaecology*, 24 (6), pp. 703–719. [in English].
16. Waluga, A. (2012). Śpiew w perspektywie edukacji muzycznej. Koncepcje, badania, programy [Singing in the perspective of music education]. The Karol Szymanowski Academy of Music in Katowice. [in Polish].
17. Wang, J. (2013). Formation of vocal-performing culture of future music teachers in the process of professional training. *Candidate's thesis*. Available at: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/publ/REF-0000484071> [in English].
18. Werdhastutie, A., Suhariadi, F. & Partiw, S.G. (2020). Achievement motivation as antecedents of quality improvement of organizational human resources. *Budapest International Research and Critics Institute-Journal (BIRCI-Journal)*, Vol. 3, pp. 747–752. [in English].
19. Wufang, Y. (2012). Methods of preparing future music teachers of Ukraine and China to work in multicultural environment. *Candidate's thesis*. Available at: <http://enpui.npu.edu.ua:8080/bitstream/handle/123456789/33714/100153212.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [in English].
20. Yu, H. & Koehn, N. Internationalisation For Mobility And Home (IFMH) as a conceptual basis for reforming music education of Chinese students in Ukrainian pedagogical universities. *Ad Alta: Journal of Interdisciplinary Research*. Dec. 2021, Vol. 11. Issue 2, pp. 127–131. [in English].
21. Zhu, J. (2021). Formation of artistic-cognitive competence of future voice instructors using innovative technologies. *Candidate's thesis*. Available at: <https://pdp.edu.ua/doc/vr/2021/chzhu/annot.pdf> [in English].

Стаття надійшла до редакції 25.07.2023

“Вчиться так, немов ви постійно відчуваєте брак своїх знань, і так, немов ви постійно боїтеся розгубити свої знання”.

Конфуцій
давньокитайський філософ

“Прекрасне в житті, прекрасне в мистецтві допомагає людині жити, допомагає виконувати складну справу життя, бо це прекрасне випрямляє її душу. Мистецтво – посередник того, що неможливо висловити”.

Йоганн Вольфганг фон Гете
німецький поет, прозаїк, драматург

